

Harald Kjeld og Hogni W. Larsen leggja síðstu hond á ta stóru altartalvuna

Kontrastur til alt tað vakra

– Eg ynskí at hava alt hetta at standa sum ein kontrast til alt hitt í kirkjunni, ið er gjørt so vakur sum gjørlígt, sigur Hogni W. Larsen.

– Sjálvur havi eg tað soleiðis, at eg upplívi Guð best úti í náttúruni. Tá eg vil hava frið, fari eg ein túr við rossinum út í náttúruna. Tí bleiv tað eisini eitt náttúrlígt ynskí hjá mær, at fáa flutt ein part av náttúruni inn í sjálva kirkjuna – líkasum fyrri at taka skaparverkið fram í tí arbeiði, ið annars er lagt í at fáa hesa kirkjuna gjørd.

Grótið til altartalvu, altarbord og prædikastól hefur Hogni verið og leita eftir í Noregi og Svøríki. Endin varð, at hann fann egnað grót í Svøríki, meðan hann hefur gjørt doypifuntin úr einari súlu úr stabbagróti í Froðba.

– Fyri at fáa hana at líkjast hinum grótinum, ið alt er svart, havi eg brennt tað útasta lagið uttan av súluni, so alt sær út, sum er tað av sama slagi, sigur Hogni, ið er vanur at arbeiða við grót. Pápi hansara var grótmaður, og eisini í móðurrættini hefur grótarbeiði verið.

Altarbordið er tað størsta í Føroyum. Í tí grótplátuni stóðu boriðholini eftir, men tað var eingin trupulleiki. Hogni hefur lagt gull í tey, so tað sær nú út sum um tey eru komin har við tí fyrri eyga.

Verið við í øllum – sjálvt smálutum

– Meðan byggingin er farin fram, havi eg verið við í at kalla øllum, sum er gjørt, heilt niður í smálutirnar. Eg trúgvi ikki, at nakar tekur meg illa upp, um eg sigi, at hetta á ein hátt er »mín kirkja«, sigur Hogni.

– Umframt sjálvan bygningin havi eg eisini verið við til at gjørt nógv av tí, ið

er afturat, og hefur hetta verið eitt sera gevandi arbeiði, har ein alla tíðina hefur havt møguleikan at koma fram við nýggjum hugskotum, so hvørt sum okkurt er fingið frá hondini.

Lampurnar mundu ikki komið fram

Ein partur av tí arkitektóniska snildinum í sambandi við kirkjuna er nógv av tí, sum er innan í henni.

Hogni W. Larsen hefur teknað allar stakarnar – teir báðar stóru ogtann sjeýarmaða – umframt at hann eisini hefur teknað ein hóp av øðrum, ið er at siggja har.

Lampurnar, ið hanga uppi undir loftinum hava sína serligu søgu – ella kanska rættari tveir serligar søgur.

– Fyrst hugsaði eg nógv um, hvussu tær skuldu vera, men so eitt kvøðið, tá eg var og vitjaði systir mína, sá eg ein ljósastaka har, ið gav mær hugsotið til lampurnar. Tá gjørdist eg greiður yvir, at tær skuldu lýsa niðurfir og ikki uppifir, sigur Hogni W. Larsen.

Lampurnar eru gjørdar niðri í Danmark, men tær mundu næstan ikki komið vegin fram.

Fyrst skuldu tær fara úr Danmark við einum farmaskipið, og har skuldu tær liggja so fyrri, at tær komu fyrst í land, tá skipið kom til Føroya. Men tá avtornaði, vóru tær als ikki komnar umborð á farmaskipið, so tí varð neyðugt at senda tær til Føroya sum flogfrakt.

Men aftur har mundi verið galið, tí tær fór fyrst til Havnar, áðrenn langt um leingi komu inn á Toftir. Nú hanga tær tó á sínum rætta stað og geva kirkjuni ta ljós, ið skal til.

Framúrskarandi akkustikkur

Í dag er ein kirkja ikki longur eitt hús, har fólk bert koma til gudstænastur og

aðrar kirkjuligar handlingar. Eitt nú hefur tónleikurin fingið sera nógv at siga fyrri kirkjulívið uttan fyrri vanligu kirkjulív, og hetta hefur eisini verið havt í huga, tá kirkjan á Heygunum á Toftum hefur verið í umbúna – heilt frá byrjan av.

Ætlanin er eisini, at orglið í Dómkirkjunni í Havn skal setast upp í kirkjunni. Dómkirkjan skal hava nýtt orgul, men tað verður ikki fyrr enn í næsta ár, so kirkjufólkið á Toftum noyðist at biða eitt sindur enn, áðrenn »ordiligt« orgul tónleikur verður at hoyra í kirkjunni. Fyribils er eitt elektrískt orgul til taks.

Men umframt orgulkonserter, bert til at hava kórkonserter og konsertir við øðrum ljóðførum í kirkjunni.

Trupulleikin er bert tann, at fólk so – eins og tað er so mangi aðrastaðni í Føroyum – vanda nakkan móti tónleikarunum, meðan teir kýta seg.

Venda stólunum

Hendan trupulleika hefur Hogni W. Larsen loyst sera hegnisliga við at gera allar stólarnar soleiðis, at rygglenini kunnu lyftast av teimum og vendast.

– Tveir mans kunnu eftir tuggju minuttum soleiðis venda øllum stólunum í kirkjunni, sigur hann.

– So skjótt gongur tað ikki nakra aðrastaðni at venda stólunum, sum tað ger her. Hetta er ein sera praktisk loysn, ið sleppur teimum undan nógvum stríði, ið skulu gera klárt til eina konsert á loftinum.

Sosíalúrín hefur hoyrt frá tónleikakønnum fólki, at akkustikkurin í kirkjunni á Heygunum á Toftum er av tí allarbesta, tú kanst fáa, so spennandi verður at uppliva tónleik framfórdan har undir so góðum umstøðum.

Ein lítill »smakkiroynd« verður longu í morgin, tá kirkjan verður vígd, tí tá fer – sum áður nevnt – stórt kór at syngja í kirkjunni, samstundis sum hon allarhelst verður fylt á tremur av fólki.

Uppkallað eftir Fríðriki Petersen

Aðrastaðni í londunum uttan um okkum er ikki óvanligt, at kirkjur verða uppkallaðar eftir stórmennum innan kirkjulív á ymsan hátt ella eftir fólki, ið á ein ella annan hátt hava verið sett í samband við kirkjurnar.

Hetta er ikki so vanligt her á landi – Christianskirkjan í Klaksvík og tann katólíska Mariukirkjan í Havn eru tó undantøkin.

Men nú kemur so nýggja kirkjan á Heygunum á Toftum upp í hetta »selskap«.

Kirkjuráðið hefur nevniliga gjørt av, at hon skal eita Fríðrikskirkjan – uppkallað eftir Fríðriki Petersen.

– Fríðrikur Petersen var ættaður úr sóknini, barnaheim hansara var í Saltnesi, og so var hann eisini seinasti próstur, ið hefur siðið í kallið á Nesi, greiður Jónsvén Bech, prestur á Nesi, frá.

– Afturat hesum er so ikki

at gloyma, at Fríðrikur Petersen legði eftir seg ymist, ið vit enn tann dag í dag fáa gleði av. Her hugsi eg um hansara sálmar og sangir, ið kanska ikki eru so nógvir í tali, men hinvegin teljast millum teir dygdarbestu, ið vit eiga. Hvør kennir ikki sálmarar »Gledilig jól«, »Tíðin rennur sum streymur í á« og »Deyði, hvar er nú broddur tín?«.

Fríðrikur Petersen týddi eisini bønina »Faðir vár« til føroyskt, og stóð hon fyrstu ferð á prenti í Færøsk Kirkeidende í 1892. Undan hesi týðingini, hevði hendan bøn verið lísín á danskum í Føroyum.

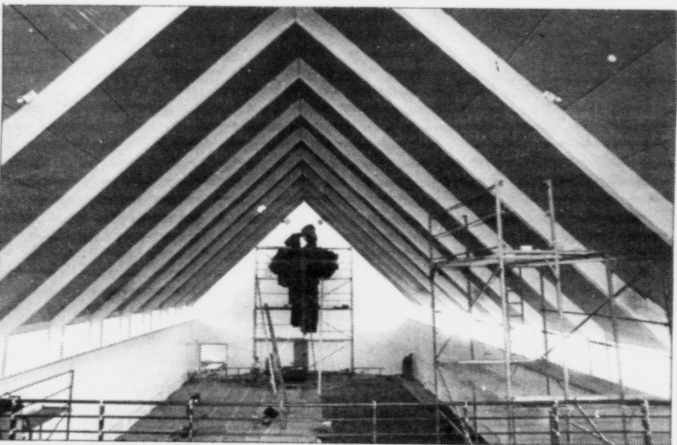
Umframt sálmarar, var Fríðrikur Petersen eisini í aðrar niatar virkin sum yrkjari, og fosturlandssangirnir frá hansara hond verða eisini nógv sungnir.

Eitt av teimum sera góðu dømunum um evnini hjá Fríðriki Petersen man vera annar av tjóðsongum okkara, »Eg oyggjar veit«, ið tíverri alt ov sjáldan er at hoyra. Nógv frægari lýsing av Føroya landi finst neyvan í føroyskum skaldskapi enn hesin frálíki sangur.

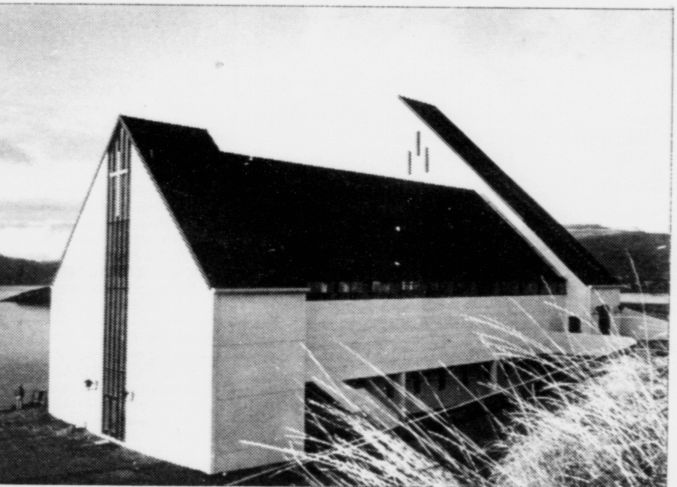
Fríðrikur Petersen varð borin í heim í Saltnesi 22. apríl 1853, og hann andaðist 27. apríl 1917.

Altartalvan er bygd upp soleiðis, at grótið er lagt rundan um ein kross úr messingi. Talvan er gjørd úr seyrtan steinum – grótið er úr Svøríki – harav tann størsti vigar umleið eitt tons. Tilsamans vigar øll altartalvan, sum hon er, eini fimm tons. Tað hefur verið eitt knoss at fíngið hana upp, men Hogni W. Larsen rósar monnunum, ið hann hefur havt rundan um seg, meðan alt arbeiðið í kirkjunni er gjørt

Pláss er vanliga fyri 400 fólki, men tá tað krevst, kunnu saktans vera 600 fólk inni

Stíllurin er sera einfaldur, og eingin ivi er um, at Fríðrikskirkjan á Heygunum á Toftum er ein av vakur bygningur, ið kirkjufólkið fer at fegnast um